

DE GEUS

w.s.v. DE WATERGEUZEN

DE GEUZE

Jaargang 91 nr.2

mei 2017

Officieel orgaan van de W.S.V. "DE WATERGEUZEN"

Opgericht op 6 oktober 1928

Inhoud

- 4 Van de redactie**
- 5 Simon zegt...**
- 6 Van de bestuurstafel**
- 8 Officiële mededelingen**
- 8 Misverstanden over wachtlijsten**
- 10 Winterstalling 2017 - 2018**
- 10 Afscheid van Guus**
- 13 Feestelijke opening van het seizoen**
- 15 Met de Nehalennia voor de tweede maal naar de Noorse fjorden**
Deel 3: Hardangerfjord - Bergen - Sognefjord - Bergen

BESTUUR EN COMMISSIES

Voorzitter

Peter Weesendorp
Entrepotdok 214
1018 AD Amsterdam
T. 020 6022228
E: voorzitter @watersportverenigingdewatergeuzen.nl

Vice-voorzitter

Arthur Goedhart
Vossestraat 31
1273 TP Huizen
T: 035 5250567
E: vicevoorzitter @watersportverenigingdewatergeuzen.nl

Secretaris

Roel Habiecht
De Maalkom 3
1191 LP Ouderkerk aan de Amstel
T: 020 496 44 99
E: secretaris @watersportverenigingdewatergeuzen.nl

Penningmeester

René Duursma
Prinses Marijkestraat 18
1077 XC Amsterdam
T: 020 675 34 34
E: penningmeester @watersportverenigingdewatergeuzen.nl

Tweede Penningmeester

Job Bruggeman
Kerkbuurt 22
1156 BK Marken
T. 06 2042 8736
E: 2epeningmeester @watersportverenigingdewatergeuzen.nl

Evenementencommissie

Vacatures

Havencommissaris Amsterdam

Job Bruggeman
Kerkbuurt 22
1156 BK Marken
T. 06 2042 8736
E: 2epeningmeester @watersportverenigingdewatergeuzen.nl

Havencommissaris Durgerdam

Adri Erkelens
Pruimenstraat 14a
1033 KM Amsterdam
T: 020 632 02 64
E: a.erkelens1@kpnplanet.nl

Havencommissaris Vinkeveen

Robin Start
Weerdesteyn 4
1187 DM Amstelveen
T: 020 647 61 57
E: robinstart63@gmail.com

Ballotagecommissie

Arjan Ferweda T: 020 684 05 53
Jaap van der Harst T: 06 303 29 621
Koos Werneke T: 029 429 19 67

Redactiecommissie

Jaap van der Harst T: 06 303 29 621
Gijs van Noort T: 020-622 88 99

Kopij: gijsvannoort@online.nl

Cc: vanderharst.jaap@gmail.com

Clubhuis

Diemerzeedijk 34
1095 KK Amsterdam
T: 020 692 08 43
wifi: gebruikersnaam: watergeuzen
wachtwoord: watergeus

Correspondentieadres

WSV de Watergeuzen
De Maalkom 3
1191 LP Ouderkerk aan de Amstel
T: 020 496 44 99
E: habiecht@hetnet.nl

Financiën

Bankrekening: NL50 INGB 0000 0437 40
WSV. de Watergeuzen
te Amsterdam

Internetadres:

www.watersportverenigingdewatergeuzen.nl

gebruikersnaam: watergeus

wachtwoord: 1928wsv

Van de redactie

Beste lezer,

De boten liggen weer (bijna) allemaal op hun zomerligplaats en op 30 april is het vaarseizoen weer feestelijk geopend. In deze Geus doen we daar verslag van, maar traditiegetrouw beginnen we met de bestuursstukken, allereerst met *Van de bestuurstafel* van Peter Weesendorp. Hij schrijft daarin onder andere over het vele onderhoudswerk dat dit seizoen op de agenda staat en over de vacature voor het havencommissariaat in Vinkeveen. Na het stuk van de voorzitter volgen er twee artikelen van onze secretaris Roel Habiecht die vooral van belang zijn voor (aspirant)leden die nog een lig- of stallingplaats zoeken of van lig- of stallingplaats willen veranderen. In *Misverstanden over wachtlijsten* legt Roel uit hoe het toewijzen van een ligplaats of stallingplek precies in zijn werk gaat en in *Winterstalling* staat hoe men zich voor de komende winterstalling kan aanmelden. Verder staat er in deze Geus een verslag van het afscheid van Guus Taschner en alles wat hij voor onze haven aan de Diemerzeedijk heeft betekend, en een verhaal over mijn reis naar Noorwegen, dit keer grotendeels van mijn bezoek aan de schitterende Sogne-fjord.

Dan nog iets over de relatie tussen De Geus en onze website. Op de algemene ledenvergadering werd een presentatie gegeven over de vernieuwing van de website. Het is de bedoeling dat daarop niet alleen algemene informatie staat over onze havenfaciliteiten en de aanmelding voor het clublidmaatschap, er is ook ruimte voor reisverhalen of andere stukken die nu alleen in De Geus staan. Die zullen daar ook in de toekomst nog steeds geplaatst worden, maar De Geus gaat er anders uitzien. Heb je hem geopend en scroll je bijvoorbeeld naar een reisverhaal dan zie je daarvan alleen het begin. Wil je het verhaal helemaal lezen dan druk je op de knop “verder lezen” die eronder staat en het verhaal verschijnt in zijn geheel. Door deze koppeling met de website wordt het mogelijk om meer en ook andersoortige informatie in De Geus op te nemen. Nu kunnen er bij een verslag alleen foto's geplaatst worden, straks kan er ook een filmpje bij. Voordat het zover is moeten de techneuten van de communicatiecommis-

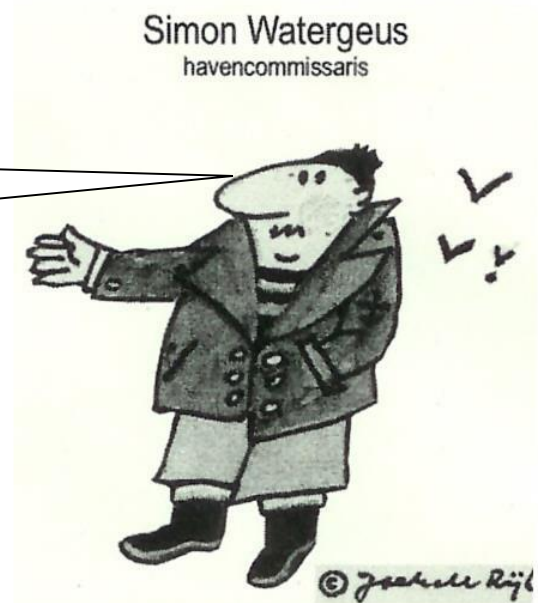
sie nog enkele technische problemen oplossen. De eerste Geus die gelinkt is aan de website, zal waarschijnlijk de december-Geus zijn. Voor de lezers die nog een papieren Geus ontvangen, verandert er niets.

Inmiddels nadert de vernieuwde website wel zijn voltooiing. De groep leden die eraan werkt realiseert zich des te meer wat een prestatie Piet Jan Paul de afgelopen jaren heeft neergezet. Wat de werkgroep nu gezamenlijk maakt heeft hij geheel alleen gedaan en daarna heeft hij vele jaren uitstekend voor het onderhoud gezorgd. Toch was het tijd voor vernieuwing en binnenkort zullen alle leden bericht krijgen over de overstap naar de nieuwe site.

Veel leesplezier met deze nog 'traditionele' Geus en vooral een heel goed vaarseizoen toegewenst. Levert het mooie verhalen op, mail ze ons dan! Graag aanleveren als Word-bestand.

Jaap van der Harst, mede namens Gijs van Noort

Zou ik wel mee mogen naar die nieuwe Geus?

Van de bestuurstafel

De eerste mijlen zijn alweer in het kielzog verdwenen. Begin april ging mijn boot te water. Het was 20 graden en ideaal zeilweer. Daarna was het lang wachten op een aanvaardbaar temperatuurtje voor een volgend rak. Hoewel het op de opening van het seizoen een mooie dag was, bleef het daarna ook nog sukkelen met het weer. De opening wordt langzamerhand een steeds grotere happening, dit jaar opgeluisterd met een bandje en met de heerlijke hapjes van Ahmed en Hatice.

Voor het bestuur brak na de ledenvergadering een drukke periode aan. De leden hadden immers ingestemd met het uitvoeren van de nodige investeringswerken. Vinkeveen kreeg een nieuwe grasmaaier en op de Diemerzeedijk worden voorbereidingen getroffen voor de aanleg van een nieuwe hoofdsteiger, elektra op de steigers en vernieuwing van de elektrakast in de loods. Een al lang geuite wens kan in vervulling gaan: een nieuwe keuken. Dat dit al met al veel werk met zich meebrengt mag duidelijk zijn. Ik doe daarom een beroep op iedereen. Laat je handjes wapperen en help. Job, onze nieuwe havencommissaris op de Diemerzeedijk, kan iedereen gebruiken. Dan kunnen we straks met trots een nieuwe foto van de haven op de nieuwe website zetten. Het clubhuis heeft al een nieuw verfje gehad.

We hebben de aspirantleden die geen boot in de havens hebben liggen, gevraagd om op vrijwillige basis werkzaamheden te verrichten. Hierdoor leren we elkaar beter kennen en zij leren de vereniging kennen. Nu komen we er regelmatig achter dat we als bestuur na een jaar aspirantlidmaatschap moeten besluiten of iemand lid wordt, terwijl we nooit nader kennis gemaakt hebben.

De nieuwe website (www.wsvdewatergeuzen.nl) is vrijwel klaar. Aan het besloten deel wordt nog gewerkt. Zodra dit klaar is krijgt u bericht hoe u zich aan kunt melden. Een bezoekje aan de site is de moeite waard en mocht u nog suggesties hebben dan is de redactiecommissie er blij mee.

Hoewel de ledenvergadering op voorstel van het bestuur ingestemd heeft met nieuwe takels in Vinkeveen is dat op dit moment nog onderwerp van

gesprek. De leverancier heeft aangegeven dat het verstandig is om de oude takels eerst nog eens goed te inspecteren.

Na zich vele jaren met hart en ziel ingezet te hebben als havencommissaris in Vinkeveen heeft Robin aangegeven hiermee te stoppen. Ook zijn maatje Rinus vindt het zo langzamerhand wel genoeg. In hun periode is er veel gerealiseerd op Vinkeveen: een nieuw clubhuis, nieuwe steigers en baggeren inclusief ophoging van het terrein. Het bestuur bedankt hun namens de leden voor het vele werk. Op dit moment zoeken we een havencommissaris. Zonder havencommissaris kunnen we niet verder, dus wie meldt zich aan.

Op de Diemerzeedijk heeft Guus zijn werkzaamheden als havencommissaris beëindigd. Zijn afscheid is op waardige wijze gevierd. Job Brugge-man neemt zijn taken waar.

De veiligheid is een belangrijk onderwerp bij het bestuur. Mark en Arthur zijn bezig om alle onveilige situaties in beeld te brengen en om verbeteringen te bedenken. Voor een aantal leden die gebruik maken van de winterberging zal dit zeker consequenties hebben. De ondersteuning van de boten is niet altijd de gewenste.

Zoals u ziet gebeurt er heel veel in de vereniging, en dan heb ik nog niet eens alles gehad.

Ik wens u allen een prachtig vaarseizoen met veel mooi weer en onvergetelijke tochten.

Peter Weesendorp

Officiële Mededelingen 2017 II

Opgezegd:

A. van de Laar

Nieuwe leden:

R. Zegger lidnummer:564

M. Verstraaten lidnummer:565

F. Schokkenbroek lidnummer:566

Roel Habiecht, secretaris

Misverstanden over wachtlijsten

Met enige regelmaat krijg ik de vraag van een lid wanneer hij of zij aan de beurt is voor een ligplaats omdat men al zo lang op de wachtlijst staat. Deze leden hebben dan niet goed de publicaties over dit onderwerp gevolgd. We hebben namelijk geen wachtlijsten meer.

Waarom hebben we die afgeschaft? In het verleden hadden we redelijk grote wachtlijsten, waarbij Durgerdam duidelijk favoriet was. Ook waren er leden die zich indekten voor de toekomst en zich alvast op de lijst lieten zetten voor bijvoorbeeld Vinkeveen, voor het geval ze het op het grote water niet meer zouden zien zitten. Als er dan eens een plaatsje vrijkwam en we de bovenste van de lijst benaderden kregen we vaak te horen dat de belangstelling niet meer bestond of dat men toch nog wat jaren wilde wachten. Vervolgens kon dat met nr. 2 en de volgende op dezelfde manier gaan. Daarom hebben we aantal jaren geleden besloten dat leden die geen box hebben of naar een andere haven willen zich elk jaar opnieuw moeten melden onder opgave van bootnaam en afmetingen.

De sluitingsdatum voor aanmelding voor een zomerligplaats is 1 januari. De vrijgekomen ligplaatsen worden toegewezen aan de leden die het langst lid zijn, aangenomen dat hun boot in de betreffende box past. Als je jammer genoeg niet aan de beurt bent moet je je het volgend jaar opnieuw melden. Zo houden we de 'wachtlijst' actueel. Voor de winterberging geldt als sluitingsdatum 1 juli. Als je een plaats in de winterberging hebt en je laat niets weten nemen we aan dat je die plaats wilt behouden. Alleen als je wilt stoppen of een jaar overslaan, of binnen of buiten wilt ruilen, moet je dit melden, en natuurlijk als je voor het eerst gebruik wilt maken van de winterberging. Voor de winterberging moet je ook het gewicht van de boot opgeven.

Ik hoop hiermee enige duidelijkheid te verschaffen en teleurstellingen te voorkomen.

Roel Habiecht

Winterstalling 2017-2018

Om een goed hellingschema te kunnen maken voor de loods en de buitenstalling, willen we tijdig weten wie daar willen liggen. Als je er afgelopen winter lag en je wilt hetzelfde voor komende winter hoeft je niets te doen. Dan delen we je gewoon weer in. Als je er voor het eerst wil liggen of als je er niet meer wilt liggen dien je dat voor 1 juli kenbaar te maken bij de secretaris, met opgave van de bootgegevens: naam, lengte, breedte, hoogte en gewicht.

S.v.p. duidelijk aangeven of je binnen of buiten wilt liggen. Maar voor het zover is eerst een fijn vaarseizoen gewenst.

Roel Habiecht, habiecht@hetnet.nl

Afscheid van Guus

Toen Evert Vogel ruim vijf jaar geleden om medische redenen moest stoppen als havencommissaris aan de Diemerzeedijk, was het nog niet zo eenvoudig om een goede opvolger te vinden. Guus Taschner leek een geschikte kandidaat. Hij had Evert geassisteerd en was zeker in de wintermaanden bijna iedere dag bij de haven te vinden. Samen met Evert en een paar anderen werden in het clubhuis na gedane arbeid bij een goed glas wijn alle klus- en havenperikelen besproken. Guus leek echter niet

gemotiveerd om het stokje over te nemen. Toen ik hem terloops vroeg of hij havencommissaris wilde worden, gaf hij duidelijk te kennen daar niets voor te voelen, maar na enige tijd ging hij toch overstag. Het havencommissariaat ambieerde hij weliswaar nog steeds niet, maar zolang er nog geen nieuwe havencommissaris was gevonden, wilde hij de werkzaamheden van Evert wel overnemen. Zo werd Guus dus tijdelijk havencommissaris.

Erg tijdelijk bleek dat havencommissariaat echter niet te zijn, Guus heeft het vijf jaar volgehouden. In die vijf jaar ging hij voortvarend aan de slag. Niet lang na zijn benoeming organiseerde hij in de loods een 'grote schoonmaak'. Nadat alle gebruikers waren gemaand om hun naam op hun eigendommen te vermelden, werden gedurende een aantal avonden alle voorwerpen waarop geen naam stond in een grote container gegooid. De loods zag er ineens stukken ruimer uit.

Bij ieder werk horen leuke en minder leuke dingen. Soms waren er wrijvingen met of tussen bepaalde clubleden, maar die waren gelukkig van

tijdelijke aard. De periode waarop Guus met de meeste voldoening terugkijkt, is de week van Sail, toen er een grote groep Sail-bezoekers aanmeerde. Guus was hun gastheer en moest ervoor zorgen dat ieder schip een plekje kreeg en dat de opvarenden in het bezit werden gesteld van sleutels voor het hek en de toegang tot de douche en toiletten. De sleutels moesten uiteraard ook weer op een controleerbare manier worden ingeleverd. Het organiseren ervan was een kolfje naar Guus' hand.

Helaas zag Guus zich dit voorjaar om gezondheidsredenen genoodzaakt om met zijn werkzaamheden te stoppen. Op de algemene ledenvergadering sprak onze voorzitter waarderende woorden uit voor alles wat hij voor onze haven aan de Diemerzeedijk heeft gedaan en benoemde hem tot "lid van verdienste", en op 16 april kon iedereen onder het genot van een hapje en een drankje afscheid nemen van Guus als havencommissaris. Vanachter de bar bedankte hij iedereen voor de prettige samenwerking. Guus zal waarschijnlijk nog vaak bij zijn geliefde haven te vinden zijn. Het werk dat hij en Evert hoofdzakelijk in hun eentje deden, wordt nu door drie leden gedaan. Job Bruggeman is de nieuwe havencommissaris a.i. en wordt geassisteerd door twee havenmeesters die het dagelijkse werk doen: Theo Schuurman en Frans Burger.

Guus, namens de redactie nogmaals bedankt voor je werk aan de Diemerzeedijk en de gezellige sfeer die je daar wist te creëren. We hopen je nog vaak in een zo goed mogelijke gezondheid te ontmoeten. Tot ziens!

Jaap van der Harst

Feestelijke opening van het seizoen

Zo kun je ook aan je ‘werkplicht’ voldoen: muziek maken tijdens de opening.

Beter hadden we het op 30 april niet kunnen treffen. Nadat de wind wekenlang in de noordhoek had gezeten en onafgebroken zeer koude lucht en buien had aangevoerd, was hij op de openingsdag naar het zuidoosten gedraaid. De temperatuur was zeer aangenaam en op het zonovergoten terras voor het clubhuis was het prettig toeven. Toen alle aanwezigen zich daar rond half twee met een goed gevuld glas hadden verzameld, kon de voorzitter met zijn openingsspeech beginnen. Hij sprak over het vele vrijwilligerswerk dat er moet worden verricht om onze vereniging draaien te houden, zoals de vernieuwing van steigers en het onderhoud van het clubhuis. Dat de leden op zeer verschillende manieren hun ‘werkplicht’ vervullen was op deze openingsdag duidelijk te zien. Peter wees op de nieuwe verflaag die een paar dagen tevoren op het clubhuis was aangebracht en

naar de gitaristen Ed Roelandse en Ron Oud en zangeres Petra de Bruin, die spontaan hadden aangeboden om deze opening muzikaal te omlijsten. Ook Ahmet en Hatice, die voor de hapjes hadden gezorgd, kregen een dankwoord voor hun vervulling van de 'werkplicht'.

Na Peters toespraakje volgde het hijsen van de Geuzenvlag. Traditiegetrouw gebeurt dat door het oudste aanwezige lid. In dit geval was dat de zeer krasse en nog steeds zeilende ruim-80-plusser Jan van Mierlo. Verleden jaar bleek de vlag na het ontvouwen op zijn kop te hangen, dit keer ging alles perfect. Binnen stond inmiddels een rij schalen met heerlijke hapjes en genietend van al dit lekkers en de muziek van het bandje, werd er op het terras en in het clubhuis nog lange tijd doorgepraat over de plannen voor het nieuwe vaarseizoen.

Petra, Ed, Ron, Hatice, Ahmet en alle anderen die zich voor deze feestelijke seizoensopening hebben ingezet, bedankt!

Jaap van der Harst

Met de Nehalennia voor de tweede maal naar de Noorse fjorden

Verslag van mijn 5^e grote (Oost)zeereis

Deel 3: Hardangerfjord – Bergen - Sognefjord – Bergen

Odda, uitzicht op de Sörfjord, de verste, zuidelijke zijfjord van de Hardangerfjord.

In mijn vorig verslag heb ik verteld dat ik had aangelegd in Odda, aan het eind van de Sörfjord, de zuidelijkste uitloper van de Hardangerfjord, ruim 170 km van zee. Ik was nu de fjord helemaal doorgevaren en de volgende dag wilde ik beginnen met de terugtocht. Norheimsund was de dichtstbijzijnde haven, maar het was nog altijd ruim veertig mijl varen.

Odda is niet bijzonder mooi, maar de omgeving is schitterend. Tijdens het ontbijt in de kuip heb ik genoten van het uitzicht op de fjord en de meer dan 1500 meter hoge bergen met hun besneeuwde toppen. Het was veel bewolkter dan de dag ervoor en 's nachts waren er wat buitjes gevallen, maar de barometer ging flink vooruit. Dat dat lang niet alles zegt, bleek toen ik een uurtje aan het varen was. Het begon te motregenen en het zicht werd zo slecht dat van de hoge wanden van de fjord alleen nog de oevers te zien waren. Wind was er totaal niet. Ik kon het goed droog houden door in de kajuitingang onder de buiskap te zitten. Daar kon ik prima een boek lezen terwijl ik telkens even vooruit en naast me op het plotter-scherm keek om te zien of er schepen aankwamen. Die waren er nauwelijks, er passeerde alleen zo nu en dan een veerpont. Toen ik na ruim zeven uur varen bij Norheimsund aankwam, klaarde het een klein beetje op en had ik even de hoop dat ik buiten zou kunnen eten, maar toen het zover was begon het alweer te motregenen en verdween de beboste berghelling waar ik een fantastisch uitzicht op had, grotendeels in de nevel.

De volgende morgen zag het er stukken beter uit. De zon scheen volop, de nevel die nog hier en daar voor de bergen hing was aan het oplossen en het was al zo helder dat de sneeuw op het Hardangerplateau, ruim 10 kilometer naar het zuidwesten, goed was te zien. Ik zag zelfs skipistes en skiliften. Veel wind stond er helaas niet zodat het een zeer relaxte motor-dag werd die ik grotendeels zittend tegen de mast heb doorgebracht, genietend van het uitzicht op de imposante bergen en een boek lezend. In welke haven ik terecht zou komen wist ik nog niet, maar mijn bedoeling was om zoveel mogelijk richting Bergen te varen, waar één van mijn vrienden, Feike, zou opstappen. Maar eerst wilde ik nog een bezoekje brengen aan de Fykesund, een van de mooiste zijfjorden van de Hardangerfjord, vlakbij Norheimsund. Het is een zeer nauwe, kleine fjord, ongeveer vijf kilometer diep, met steile beboste hellingen waar schitterende watervallen vanaf kletteren. Ik heb er twee uur rondgevaren en genoten van het natuurschoon. Van alle fjorden die ik tot dan gezien had was dit de mooiste.

Toen het tegen zessen liep en mijn maag een beetje begon te knorren, was ik in de buurt van de Maurangfjord, een andere zijfjord van de Hardangerfjord. Ik had er goede herinneringen aan omdat ik er verleden jaar

In de Fykesund, de mooiste zijfjord van de Hardangerfjord, met op de achtergrond de gigantische sneeuwvlakte op het Hardangerplateau.

vanaf het plaatsje Sundal een wandeling had gemaakt naar een gletsjermeer. Ik besloot er weer naartoe te varen. Aan de drijvende steiger die de eigenaar van de camping daar had neergelegd, vond ik snel een plekje. De immense gletsjer ruim vijf kilometer landinwaarts was goed te zien en ik genoot tijdens het avondeten weer van de schitterende omgeving. Ik was van plan om de volgende dag in één ruk naar Bergen te varen omdat Feike daar de dag erna zou aankomen, maar het weerbericht voorspelde een regendag, dus ik verwachtte dat dat niet zou lukken. Toen ik opstond was het echter nog steeds mooi weer. Het was nog wat warmer dan de dag ervoor en het werd de tweede dag sinds mijn aankomst in Noorwegen waarop ik weer een korte broek en een T-shirt kon dragen. Wel hing er bewolking die er onweersachtig uitzag en de barometer was flink aan het dalen, dus erg lang zou ik niet van dit zomerweer kunnen genieten. Voor dat ik vertrok raadpleegde ik goed de weerberichten. Die waren in ieder

geval wat de wind betreft zeer bemoedigend. Ik moest naar het noordwesten en de wind zou eerst zuidoost zijn en later naar het zuiden draaien. Wel zou het later in de middag in de regio Bergen gaan regenen en kunnen onweren, maar harde windstoten werden er niet verwacht, de maximale windsnelheid zou ruim vier zijn, een prima wind op ruimewindse koersen.

Dat de wind zuidoost was geworden, was goed te merken. Hij stond nu recht op de steiger. Die deinde behoorlijk en het schip deinde flink mee. In de fjord woei het gelukkig voldoende om te kunnen zeilen, maar de windkracht was zeer wisselend. Toen er even een valwind van de bergen kwam vloog ik met ruim 7 knopen de fjord door. Ik hoopte dat op de brede Hardangerfjord de wind wat gelijkmatiger zou zijn, maar ook daar wisselde hij enorm van snelheid en ook van richting. Meestal was hij vrij ruim, maar soms zeilde ik aan de wind of viel de wind helemaal weg. Tijdens een enorme laag liep het schip meer dan 8 knopen, maar vijf minuten later had ik weer even de motor nodig. Kortom, ik heb me geen moment verveeld. Het meest spectaculaire deel van de tocht was de passage van de zeer nauwe Loksund, de verbinding tussen de Hardangerfjord en de Björnafjord. Het uitzicht op de steile bergwanden was schitterend, maar ik maakte me een beetje zorgen over een vrachtschip dat op me inliep en misschien samen met mij bij het nauwste gedeelte zou aankomen. Gelukkig was ik er eerder. Op de Björnafjord viel de wind even weg, maar daarna kreeg ik een zwakke westelijke tegenwind, zodat ik helaas de motor weer nodig had. De wind werd gaandeweg sterker en draaide ook wat naar het zuidwesten, zodat ik op na een half uurtje hoog aan de wind kon zeilen. De windkracht was ruim vier en ik had stroom mee, zodat het schip fantastisch liep, gemiddeld zo'n 7 knopen. Jammer was wel dat het afgelopen was met het warme zomerweer. Het werd een stuk frisser en de bewolking nam steeds meer toe. De sneeuw op het Hardangerplateau was nog lange tijd te zien, maar de bergen werden steeds grijzer. Boven Bergen hing een loden lucht en ik besloot om alvast mijn zeilkleding aan te trekken. Dat was geen overbodige luxe. Een half uur voor Bergen kreeg ik een enorme plensbui over me heen en toen ik aanlegde, langs zij een Noors zeiljacht vlakbij het leuke plekje waar ik verleden jaar een week had doorgebracht, regende het nog steeds.

Aangemeerd in Bergen.

's Nachts en 's morgens vroeg regende het ook nog, maar in de loop van de morgen klaarde het gelukkig op en kon ik weer lekker buiten zitten. Aan het eind van de morgen arriveerde Feike. Terwijl ik de laatste hand legde aan mijn reisverslag voor het thuisfront, heeft hij een wandelingetje gemaakt door de schilderachtige havenbuurt. Omdat we vlak naast de vismarkt lagen hebben we 's avonds op de boot een visje genuttigd. Het weer was redelijk, maar de top van de bijna 350 hoge berg waar Bergen gedeeltelijk tegenaan is gebouwd, zat zo nu en dan in de wolken. De volgende dag was het een stuk helderder en warmer en zijn we de berg opgeklimmen. We hebben genoten van het schitterende uitzicht over de stad en de waterrijke omgeving. De mast van de boot was nog net te zien. Omdat het inmiddels etenstijd was en bergbeklimmen hongerig maakt hebben we in het restaurant op de top een heerlijke heilbot verorberd.

De volgende dag was het volop zomer. Vanaf de kade werden we verschillende malen aangesproken door Nederlandse toeristen. Terwijl Feike weer een wandelingetje maakte heb ik de reis voor de komende dagen

voorbereid en in de loop van de middag zijn we vertrokken richting Sognefjord. Onze eerste stop was in Litleberg, een stukje ten noorden van Bergen. De zon scheen uitbundig en aanvankelijk leek het erop dat we zeilend onze bestemming konden bereiken, maar na een uur liep het schip niet harder dan een knoop of twee en hadden we de motor nodig. De haven waar we aanmeerden lag in een fraaie omgeving en werd gerund door een watersportvereniging. Net als bij onze haven aan de Diemerzeedijk was er een sleutel nodig om van het haventerrein af te komen en gebruik te kunnen maken van de douche en het toilet. Een havenmeester was er niet, maar één van de leden die op de steiger liep was zo vriendelijk om ons zijn reservesleutel uit te lenen.

De volgende morgen was het helaas weer gedaan met het mooie zomerweer. Het was zwaar bewolkt en het regende een klein beetje. Omdat het zo nu en dan ook wat opklaarde besloten verder noordwaarts te varen. Zou het harder gaan regenen dan zouden we bij de dichtstbijzijnde haven stoppen. Veel wind stond er niet en we hadden weer de motor nodig. De tocht was zeer afwisselend en het landschap deed me denken aan de Noordse zuidkust. Brede en smalle vaarwaters met soms nauwe doorgangen en groene, heuvelachtige oevers wisselden elkaar voortdurend af. De opklaringen werden gaandeweg steeds minder en toen het er in de loop van de middag naar uitzag dat het langdurig zou gaan regenen besloten we om aan te meren in Straumane Festo, een haventje dat bij een kleine “landhandel”, een regionaal supermarktje, hoorde. In de heuvelachtige omgeving, waar we 's avonds een wandelingetje hebben gemaakt, stonden alleen wat verspreide huizen.

Voor de volgende dag was er weer regen voorspeld, maar toen we opstonden scheen de zon en konden we buiten ontbijten. Nadat we genoeg proviand hadden ingeslagen om de volgende dagen desnoods in ‘the middle of nowhere’ te kunnen aanleggen, zijn we verder noordwaarts gevaren. Wat de wind betreft zag het er zeer gunstig uit. Hij was zuid tot zuidwest en sterk genoeg om met een snelheid van soms meer dan zes knopen te zeilen. Net als de tocht van de vorige dag was ook deze zeer afwisselend. Toen we de Fensfjord, ten zuiden van de ingang van de Sognefjord, waren overgestoken, kwamen we in een gebied met kale scheren die sterk deden denken aan de scheren aan de Zweedse westkust.

Onderweg deed zich een klein technisch mankement voor. Toen Feike op de voetpedaal van de kraan bij de gootsteen drukte, schoot de kraan een beetje weg en kon er geen water meer opgepompt worden. Bij de WC zit gelukkig ook een kraan, maar het is natuurlijk niet erg handig als je daar de pannen moet vullen of je afwaswater vandaan moet halen. Ik hoopte maar dat het mankement niet aan de pomp te wijten was, maar aan de bevestiging. Gelukkig bleek dat zo te zijn. Toen we in Eivindvik, even ten zuiden van de ingang van de Sognefjord waren aangekomen en ik de vloer van het gootsteenkastje had opengemaakt, zag ik dat de pomp niet meer vastzat aan de polyester plaat waarop hij was vastgekit. Met twee stevige schroeven heb ik hem weer vastgezet.

Het was onze bedoeling om na het avondeten nog even een wandeling door het schitterend gelegen dorpje te maken en naar het hagelwitte kerkje te lopen dat een even buiten het dorp op een heuvel stond, maar het begon te regenen en de volgende dag regende het nog steeds. We zijn daarom in Eivindvik gebleven en hebben vrijwel de hele dag pratend, lezend en naar muziek luisterend in de kajuit doorgebracht. Bij de haven heb ik even een praatje gemaakt met een chauffeur van een busje dat was gehuurd door een niet onbemiddelde Australiër die met zijn kolossale motorjacht en ongeveer 20 personen aan boord net als wij van de Noorse fjorden wilde genieten, maar dan met wat meer comfort en luxe. De chauffeur vertelde dat er aan dek een helikopter stond waarmee men desgewenst een gletsjer vanuit de lucht kon bewonderen en als het schip ergens aanmeerde moest de chauffeur met zijn busje klaarstaan om het gezelschap naar een attractie of luxe restaurant te kunnen vervoeren. Een paar dagen later kwamen we het schip op de Sognefjord tegen.

Het weer in Eivindvik was zeer stabiel want de volgende morgen regende het nog steeds. Aanvankelijk leek het erop dat we weer een dag in de kajuit zouden doorbrengen, maar in de loop van de middag werd het wat lichter en hield het op met regenen. Nadat we eerst een bezoek hadden gebracht aan het fraaie 19^e-eeuwse kerkje hebben we de trossen losgegooid en zijn we naar de Sognefjord gevaren. In de smalle fjord waaraan

De idyllische baai van Leirvik i Sogne, de eerste haven aan de Sognefjord. In het midden is de Nehalennia nog net te zien.

Eivindvik ligt stond mede vanwege tunnelwerking een stevig windje, het leek dit keer geen motor- maar een zeilmiddag te worden. Nadat we met gehesen grootzeil pal tegen de westenwind het fjordje uit waren gevaren werd de koers noord werd en kon de genua worden uitgerold. Het schip liep prima, ruim 5 tot 6 knopen, maar het zeilgenot werd getemperd door het feit dat het weer begon te regenen, weliswaar niet erg hard en de bergen om ons heen waren nog goed te zien, maar alles zag er zeer grijs uit. Na ruim een uur kwamen we op de Sognesjö, de wijde monding van de Sognefjord, en verlegden we onze koers naar het noordoosten. Helaas werd het weer er niet beter op. Vlak voor het vuurtorentje waar de Sognefjord begint, kregen we even een flinke bui over ons heen.

Onze bestemming was het jachthaventje van Leirvik i Sogne, een plaatsje aan de Bøfjord, een kleine baaivormige zijfjord aan de noordkant van de Sognefjord. De jachthaven lag helemaal achter in het fjordje in een beschutte baai en hoorde bij een motel. De eerste box helemaal aan het eind

van de steiger was leeg en bleek precies de box te zijn die bestemd was voor gasten. Feike ging naar het motel om het havengeld te betalen en te informeren naar de douches en toiletten. Toen ik net het aardappelschilmesje had gepakt, belde hij op om te zeggen dat de keuken nog tot negen uur open was. Op het menu van de dag stonden gehaktballetjes, maar desgewenst kon er ook kabeljauwfilet worden geserveerd. Het was al half negen en als we zelf zouden koken zouden we pas laat eten en zou het in de toch al zeer klamme kajuit nog vochtiger worden. We besloten daarom in het motel te gaan eten. Het eten stond al snel op tafel en met een uitzicht op het fjordwater waarop de regen belletjes maakte, genoten we van onze visrijke maaltijd. Een tafeltje verder zat een Schot die even een praatje met ons maakte. Hij hield namens een rederij toezicht op de bouw van drie ijsbrekers die gebouwd werden op de scheepwerf bij de ingang van de fjord. Hij grapte dat Schotland vergeleken met dit meest regenrijke deel van Noorwegen, met ruim 2 meter neerslag per jaar, een erg droog klimaat heeft.

De volgende morgen zag het er een stuk beter uit. Het wolkendek was dunner en er leken zelfs opklaringen in aantocht. Optimistisch, volgens Feike te optimistisch, had ik van de kuintafel al een ontbijttafel gemaakt, maar de vreugde van het buiten eten duurde niet lang. Het begon weer te druppelen en ons ochtendmaal moesten we verder in de kajuit nuttigen. Daarna werd het gelukkig droog, maar gezien de kans op regen was het de vraag of we wel moesten vertrekken. Hoewel Feike zijn twijfels had, besloten we om Leirvik I Sogne te verlaten en naar een haven aan de zuidoever van de Sognefjord te varen. Op de boot was goed het geruis te horen van een waterval of stroomversnelling van een riviertje dat in de baai uitmondde. Voordat we vertrokken zijn we er naartoe gewandeld.

Mijn optimisme wat het weer betreft bleek dit keer niet ongegrond. Het regende de rest van de dag niet meer en er bleek zelfs genoeg wind te staan om met de wind in de rug rustig de Sognefjord in te varen. In de Norwegian Cruising Guide stond dat er in de Ikjefjord, een kleine zijfjord aan de zuidkant van Sognefjord een eilandje lag waar we goed aan konden meren. Het fjordje was erg mooi, maar de aanlegplekken bleken te bestaan uit bolders die op de rotsen van het eilandje waren geplaatst. Omdat we het te veel gedoe vonden om daar aan te meren en er geen

Terwijl we de Fuglsetfjord invaren schiet Feike even een fotootje.

aanlegmogelijkheden aan de vaste wal waren, zijn we doorgevaren naar de volgende zijfjord aan de zuidoever, de Fuglsetfjord. Bij het gehuchtje Bjordal vonden we een mooi plekje aan een ruime kade, precies voor een supermarkt. Het weer was uitstekend, wolken en zon wisselden elkaar af en het avondmaal konden we lekker in de kuip nuttigen terwijl we genoten van het fraaie uitzicht op de hoge bergen rondom de fjord.

Op de kade stond een dieselpomp waarmee ik de brandstofvoorraad heb aangevuld. Er was ook een WC maar helaas geen douche zodat de volgende dag een doucheloze dag werd. Er zouden er nog veel volgen. Nadat we in de supermarkt wat ansichtkaarten hadden gekocht en een wandeling langs de fjord hadden gemaakt, zijn we vertrokken. Tijdens de wandeling begon het een beetje te regenen en de hele dag zou het wat kwakkelig blijven, maar echt somber was het gelukkig niet, de bergen aan weerszijden van de fjord waren nog in hun volle glorie te zien. We wilden nu de Sognefjord schuin oversteken in noordoostelijke richting naar het stadje Hoyanger, aan het eind van de Hoyangsfjord, een noor-

Halverwege de Hoyangsfjord komt Hoyanger, waar we zullen overnachten, in zicht.

delijke zijfjord van de Sognefjord. Helaas stond er te weinig wind om te zeilen en hebben we vrijwel het hele stuk op de motor gevaren.

De entree van de Hoyangsfjord was overweldigend. Aan beide zijden rezen immense rotwanden bijna loodrecht uit het water op. Hoyanger ligt helemaal aan het eind van de fjord en konden we pas zien toen we na ruim een mijl varen de hoek halverwege de fjord omdraaiden. Volgens het havenhandboek konden we aanmeren aan een vlot bij de haven van een watersportvereniging, maar daar stonden een aantal mannen te vissen. Ze zwaaiden vriendelijk naar ons. Toen we een lege box zagen zijn we daarin gaan liggen. In het clubhuis was een ruimte met een douche en toilet, maar die was gesloten. Toen ik het nummer belde van het clublid bij wie ik volgens een mededelingenbord de sleutel kon lenen werd er niet

opgenomen, maar gelukkig kwam er net een clublid aan die voor ons regelde dat de sleutel de volgende morgen vanaf tien uur in het slot van de toegangsdeur zou zitten.

Hoyanger leeft hoofdzakelijk van een aluminiumsmelterij die er is gekomen nadat er een grote hydro-elektrische centrale is gebouwd. 's Avonds hebben we nog een wandeling door het vrij karakterloze stadje gemaakt. Ondanks het natuurschoon benijd ik de inwoners niet. Steile rotswanden van honderden meters hoog zijn schitterend, maar als je er het hele jaar tegenaan moet kijken en ze je 's winters maandenlang het zonlicht ontnemen, zou ik op z'n minst zeer gedeprimeerd worden. Toen wij rond achten aanlegden konden we nog even genieten van de avondzon, maar die verdween al snel achter de hoge rotswand. Naast de pijp waar het water voor de hydro-elektrische centrale vanaf het bergplateau over de rotswand naar beneden loopt, kon je over een trap met 1200 treden naar boven klimmen en genieten van het uitzicht over de fjord. De volgende dag hebben we nog even overwogen om hem te beklimmen, maar dat zou waarschijnlijk de hele middag in beslag nemen. Bovendien was het weer niet erg stabiel en liepen we de kans dat we in de regen of de wolken terecht zouden komen. We hebben daarom aan het eind van de morgen de lijnen losgegooid en zijn weer naar de Sognefjord gevaren, richting Ortnevik, een dorpje aan een kleine baai aan de zuidkant van de fjord. Helaas was er weer te weinig wind om te kunnen zeilen, maar de weersomstandigheden waren behoorlijk goed. Het regende niet en zo nu en dan scheen de zon.

Volgens het havenhandboek zouden we kunnen aanmeren aan een aantal pontons. In de baai lagen inderdaad twee aan elkaar gekoppelde pontons, maar het derde ponton dat ooit de verbindende schakel met de wal was geweest ontbrak, zodat we moesten aanmeren aan een soort drijvend eiland, uiteraard zonder toilet en douche. Wel stond er op het ponton nog een lantaarnpaal, maar die brandde niet. Feike, die zijn carrière als waterbouwkundig ingenieur helaas is misgelopen, onderwierp de pontons aan een grondige inspectie en constateerde dat ze niet goed met elkaar verbonden waren. Terwijl ik het avondmaal bereidde ging hij aan de weer met het demonteren en monteren van de verbindingskettingen. Na een uur liet hij me trots het resultaat van zijn noeste arbeid zien. Het weer was goed genoeg om in de kuip te eten en tijdens het diner konden we genieten van het schitterende landschap rondom ons. In het noorden lag de Sognefjord

met zijn bergachtige oevers en naar het zuiden toe hadden we een schitterend uitzicht op een lieflijk groen bergdal met wat huizen. Daarachter stonden hoge bergen met sneeuw op de hellingen.

Nadat we de volgende morgen tijdens het ontbijt weer van ons uitzicht hadden genoten, wilden we onze voorraden wat aanvullen. Een paar honderd meter van onze ligplaats stond aan de kade waar de veerboot aanmeerde een laag gebouw dat vermoedelijk een supermarkt was. De vraag was alleen hoe we daar konden komen. Omdat de veerboot er tamelijk vaak aanmeerde konden we niet langs de kade liggen, maar we konden wel proberen aan te meren aan een vrij gammele steiger. Dat lukte goed, het was er gelukkig diep genoeg, maar omdat er een aantal leggers ontbraken was het uitkijken geblazen. Nadat we flink geproviandeerd hadden, zijn we doorgevaren naar de Finnafjord, de volgende zijfjord aan de zuidkant van de Sognefjord. In de Norwegian Cruising Guide wordt hij gekarakteriseerd al een van de meest spectaculaire zijfjorden. Daarmee is geen woord te veel gezegd. Toen we de nauwe, vrij kleine fjord binnenvoeren waren we bijna sprakeloos van verbazing en bewondering. Net als bij de Hoyangerfjord waren er aan beide zijden honderden meters hoge, steile bergwanden, maar deze fjord was veel intiemer. Grote en kleine watervallen stortten smeltwater de fjord in en als we naar boven keken zagen we bijna recht boven ons sneeuw op de hellingen van de bergtoppen liggen. Om bij de aanlegplaats te komen helemaal aan het einde van de fjord, moesten we even een smal en vrij ondiep vaarwater door, daarna werd de fjord weer breder.

De aanlegplaats leek veel op die waar we vandaan kwamen. Er lagen twee aan elkaar gekoppelde pontons die ooit met de vaste wal verbonden waren door een brug, maar die was half gezonken. We konden dus ook hier niet de wal op en voor onze stoelgang waren we weer aangewezen op het boordtoilet. Douchen was uiteraard ook uitgesloten. Voordat we lagen aangemeerd, begon het te regenen, maar dat weerhield Feike er niet van om ook deze pontons aan een grondige technische inspectie te onderwerpen. Omdat ook hier het nodige mis was met de verbindingen, kon hij zich ondanks de steeds harder wordende regen weer geheel uitleven in zijn nieuwe hobby: het verbeteren van pontonverbin

Een lekkere 'opfrisser' in het ijskoude smeltwater van de Finna fjord.

dingen. Ook probeerde hij de gezonken brug op te takelen, maar die was helaas te zwaar.

Vanaf onze ligplaats aan de pontons waar we de afgelopen nacht hadden gelegen, hadden we nog een uitzicht op de bewoonde wereld, maar hier lagen we echt midden in de natuur. Op de berghelling voor onze ligplaats stonden wel drie huizen, maar die waren onbewoond en andere schepen waren er niet. Later op de avond hield het op met regenen en konden we vanuit de kuip het indrukwekkende natuurschoon bewonderen, maar de volgende morgen leek het weer een regendag te worden. Om de moed erin te houden had ik de ingrediënten voor het ontbijt op de kuintafel gezet, maar helaas moest ik bakzeil halen. Boven de bergen aan de oostkant van de fjord waren herhaaldelijk stukjes blauwe lucht te zien, maar over de berg aan de westzijde, waar wij lagen, werden voortdurend wolken aan-gevoerd die voor gespetter zorgden. Op een gegeven moment wonnen de opklaringen in het oosten het echter van de wolken uit het westen en brak de zon door. Het werd gelijk lekker warm op de

We verlaten de Finnfjord weer. Rechtsachter de drie verlaten huizen waar we voor gelegen hebben.

boot en omdat ik me weer niet behoorlijk had kunnen wassen, had ik wel zin in een frisse duik. Vanwege het smeltwater in de fjord verwachtte ik dat het water erg fris zou zijn, maar toen ik even mijn hand in het water hield viel de watertemperatuur me alleszins mee. Voordat de zon weer achter de wolken zou verdwijnen ben ik via de zwemtrap snel het water ingegaan. Veel langer dan een halve minuut heb ik er niet uitgehouden. Het water bleek toch behoorlijk koud, waarschijnlijk niet meer dan een graadje of tien, en prikte in mijn huid, maar het was wel een heerlijke oprisser. Feike, die aanvankelijk niet zo enthousiast was, hield het in het ijskoude water langer vol, waarschijnlijk omdat hij wat meer vet op zijn botten heeft.

Na dit zwemavontuur hebben we geluncht en zijn we daarna rustig de fjord uitgetuft, onderweg talloze fotootjes schietend. Het relatief goede weer had nu ook andere bootvaarders de fjord in gelokt. Voordat we vertrokken

meerde er aan een steigertje dat voor onze boot te klein was, een speedbootje waarvan de drie bemanningsleden en een hond een wandelingetje langs de oever maakten. We wilden nu naar de Arnafjord, de volgende zijfjord aan de zuidoever van de Sognefjord. In de Norwegian Cruising Guide werd de aanleg- en ankerplaats helemaal aan het einde van de fjord aanbevolen vanwege het mooie uitzicht op drie grote watervallen. Niet ver van de spectaculairste waterval vonden we een plekje aan een houten kade die hoogstwaarschijnlijk eigendom was van de eigenaar van een grote woning die een paar honderd meter verderop op een berghelling lag. Douchen en gebruik maken van een waltoilet zat er ook nu niet in. Gelukkig was het weer zo goed dat we weer buiten konden dineren. Vlak voor ons lag aan een andere steiger een groot Nederlands motorjacht waarvan de eigenaar even een praatje met ons kwam maken. Na het eten zijn we naar de honderden meters hoge waterval gewandeld en hebben we hem van dichtbij bewonderd.

Het leuke van de zijfjorden van de Sognefjord is dat ze allemaal een zeer verschillend karakter hebben. In tegenstelling tot de Finnafjord is de Arnafjord zeer ruim en is er veel bebouwing op de oevers, er staat ook een fabriek. Aan het eind van de morgen hebben we koers gezet naar de Fjaerlandsfjord, een lange zijfjord aan de noordzijde, met weer een heel ander karakter,. Om er te komen moesten we eerst een flink stuk noordoostwaarts. Helaas stond er weer te weinig wind om te kunnen zeilen, maar het weer was een stuk beter dan de vorige dagen. Er was veel meer blauwe hemel te zien en voor de bergen dreven geen nevelslierten. Toen we de ingang van de Fjaerlandsfjord naderden konden we genieten van een spectaculair uitzicht. Op het hoge bergplateau helemaal aan het einde van de fjord lag een enorme gletsjer te schitteren in de zon en er omheen lag een uitgestrekte sneeuwvlakte. Onze bestemming was het plaatsje Mundal, dat talloze tweedehandsboekwinkeltjes heeft en daarom bekend staat als het boekenstadje van Noorwegen.

Op weg naar Mundal vlogen er op een gegeven moment telkens twee helikopters over de fjord. Ze vlogen achterom een berg en kwamen dan weer vrij snel terug. Eerst dachten dat er misschien een ongeluk was gebeurd, maar toen we dichterbij kwamen, zagen we dat ze

aan een kabel vracht vervoerden zoals een container en een lange metalen pijp. Een Noorse vrouw die ons aan de kade van Mundal verwelkomde vertelde dat de helikopters materialen vervoerden voor de

Aangemeerd in Mundal met uitzicht op de enorme gletsjers.

bouw van een nieuwe hydro-elektrische centrale. De miljarden die Noorwegen verdient aan olie en aardgas worden niet verjubeld, zoals bij ons, maar worden geïnvesteerd in de opwekking van groene stroom uit waterkrachtcentrales. Op die manier hoopt het land, voordat het geen geld meer kan verdienen aan fossiele brandstoffen, één van de grootste producenten van duurzame energie te worden. Nu is al 70% van de energie duurzaam en over tien jaar mogen er geen auto's meer verkocht worden die nog op fossiele brandstoffen rijden.

Na ons avondmaal, dat we weer in de open lucht konden nuttigen, hebben we even rondgeneusd in de boekwinkeltjes. Daarna hebben we een biertje gedronken in het goed geconserveerde, meer dan honderd jaar oude, in

Scandinavische jugendstil gebouwde Mundalhotel. Hoewel het al avond was, waren de boekwinkeltjes nog open en wat ons opviel was dat er nergens personeel aanwezig was. Wil je een boek kopen, dan neem je het gewoon mee en betaal je in de plaatselijke supermarkt. Dit vertrouwen in eerlijkheid is één van dingen die opvalt in alle Scandinavische landen en Finland. Langs de landweggetjes is overal fruit te koop dat je betaalt door geld in een bakje te doen en bij veel jachthavens deponeer je het liggeld gewoon in een brievenbusje, zonder dat er een havenmeester aan te pas komt.

Voordat we de volgende dag weer de trossen losgooiden heb we nog een bezoek gebracht aan het fraaie 19^e-eeuwse, houten kerkje. In de kerk knoopte een bejaarde Noorse vrouw een praatje met ons aan. Ze woonde niet meer in Mundal, maar was geboren in een boerderij een paar honderd meter van de kerk. Ze bracht nu niet alleen een bezoek aan haar geboortegrond maar ook aan de grond waar ze begraven zou worden, naast haar man, in een graf dat oorspronkelijk van haar overgrootvader was. Ze liet ons de grafsteen zien waarop ook haar naam zou komen te staan. Haar man organiseerde vanuit Mundal excursies naar de gletsjer. Ze vertelde ons een curieus verhaal over wat hij had meegemaakt met een Zweedse toerist die een in een spleet in de gletsjer gevallen was. Toen de Zweed meer dood dan levend uit de spleet was gehaald en haar man hem met wat warme thee weer bij kennis had gebracht, was het eerste wat de Zweed zei: “Ik houd niet van thee met suiker”.

Na de ontmoeting met deze nog zeer vieve dame zijn we 's middags de Fjaerlandsfjord uitgevaren op weg naar het stadje Sogndal, aan het eind van de gelijknamige zijfjord. Het is de grootste plaats van het Sognefjordgebied. Vlak bij een groot café waar veel mensen op het terras aan het water wat zaten te drinken vonden we aan een houten kade dichtbij het centrum een mooie plekje. Feike was aanvankelijk een beetje bang dat we last zouden hebben van geluidsoverlast, maar vergeleken met de herrie in de haven van Bergen stelde dat niet veel voor. We hoorden alleen dat er van tijd tot tijd door een microfoon getallen omgeroepen werden, waarschijnlijk van een bingo, en om half elf was het café al gesloten. De volgende morgen zijn we na het ontbijt eerst begonnen met een zoektocht naar een openbaar toilet, dat we vrij snel vonden en Feike heeft in de plaatselijke schoenhandel een paar goede wandelschoenen gekocht.

Het weer was weer goed genoeg om buiten te kunnen ontbijten, maar toen we aan het eind van de morgen de Sogndalfjord uitvoeren op weg naar de Lustrafjord, de laatste zijfjord aan de noordzijde van de Sognefjord, kregen we even een buitje over ons heen. Daarna bleef het nagenoeg droog en in de Lustrafjord stond in het begin zelfs genoeg wind om even te zeilen. Onderweg werden we voorbij gelopen door het grote Nederlandse motorjacht dat in de Arnafjord achter ons lag. Het was aanvankelijk onze bedoeling om door te varen naar Skjolden, de plaats in het Sognefjord-gebied die het verst van zee ligt, ongeveer 300 kilometer. Maar omdat het een flink stuk varen was en we vrij laat waren vertrokken, zou dat nachtwerk worden. Aan de Lustrafjord lagen nog een paar plaatsen die het bezoeken waard waren, waaronder Ornes, waar de oudste staafkerk van Noorwegen staat. Volgens het havenhandboek konden we er aanmeren bij een scheepswerf, maar omdat de positie daarvan verkeerd stond aangegeven was het even zoeken.

Ik verheugde me er al op dat ik weer eens lekker zou kunnen douchen, maar de douche- en toiletruimte was afgesloten en omdat het zaterdag en er geen mens op de werf aanwezig was, kon niemand hem voor ons openen en werd het dus wat betreft wassen en toiletgang weer een beetje behelpen. Nadat we aangemeerd waren begon het te regenen, zodat we ons avondmaal in de kajuit moesten nuttigen.

Toen we aanmeerden stond er bijna geen wind en was het water van de Lustrafjord spiegelglad, maar later op de avond veranderde dat. Hoewel de wind niet erg toenam, kwam er een behoorlijke deining. Zoals ik verteld heb in mijn vorige verslag, had ik zoiets ook in een zijfjord van de Hardangerfjord meegemaakt en ik hoopte maar dat deze onrust ook nu niet al te lang zou duren want het schip ging behoorlijk te keer. Op de plaats waar ik slaap, in de voorpiek, doe je dan geen oog dicht. Verhuizen naar de grote bank aan bakboord in de kajuit, waar je veel rustiger ligt, was geen optie want daar sliep Feike. Van de bank aan stuurboord in de kajuit mijn kooi maken was ook niet mogelijk want daar stonden zijn spullen. De onrust op het water hield aan tot het ochtendgloren en tot die tijd was slapen onmogelijk, mede omdat de deur van de hangkast tegenover het toilet door de heftige bewegingen van het schip telkens met een knal open sprong. Feike sliep zo diep dat hij van alle herrie niets heeft gemerkt.

Het oudste staafkerkje van Noorwegen, in Ornes.

Na deze onrustige nacht wilden we een plekje zoeken aan de kade van het haventje van Ornes om van daaruit naar het staafkerkje te lopen. Voor dat we er naartoe voeren probeerden we bij de pomp van de werf wat diesel te tanken, maar mijn visakaart werd helaas niet geaccepteerd. Twee Noren die net van hun visbootje afkwamen zagen dat we problemen hadden en kwamen poolshoogte nemen. Een van de mannen maakte een praatje met ons en was bereid ons te helpen met zijn eigen visakaart. Hij reed in zijn auto snel naar huis om de kaart op te halen. Na 5 minuten was hij weer terug. Het bedrag dat afgeschreven was betaalden we hem cash terug. Toen we zeiden dat we graag het staafkerkje wilden bezoeken vertelde hij dat dat bijna recht boven ons op een plateau stond en dat het vanaf onze ligplaats maar ongeveer een kilometer lopen was. We hoefden dus niet naar de kade van Ornes te varen. We bedankten hem hartelijk voor de hulp en togen op pad. De korte wandeling omhoog was vanwege het uitzicht over de fjord zeer de moeite waard en na een minuut of twintig zagen we het kerkje al staan. Kort nadat we een toegangskaartje hadden

gekocht startte er een rondleiding en konden we ook het schitterende, nog geheel authentieke interieur van het 12^e-eeuwse kerkje bewonderen. Staafkerkjes zijn Noorwegens eigen bijdrage aan de Europese kerkarchitectuur en danken hun naam aan feit dat ze steunen op een aantal hoge houten masten. Voor de constructie van de geheel houten, zwart geteerde kerkjes werden dezelfde technieken gebruikt als voor de bouw van viking-schepen.

Nadat we in het restaurantje bij het kerkje een stuk pizza hadden verorberd, zijn we weer naar de boot gewandeld. Voordat we doorvoeren naar Skjolden wilden we een bezoekje brengen aan het tegenover Ornes gelegen dorpje Solvorne om daar wat rond te kijken en te provianderen. Feike ging naar de supermarkt en ik bleef bij de boot omdat de kans bestond dat er aan de kade waaraan we lagen een rondvaartboot zou kunnen aanmeren. Toen hij terugkwam stelde Feike voor om bij een Thais restaurantje bij de supermarkt het avondmaal te nuttigen. Het liep al tegen zessen en het zou zeker nog een uur of drie duren voordat we in Skjolden waren. Wat in Nederland 'de Chinees' is, is in Noorwegen en Zweden 'de Thai'. Wil je even een snelle en relatief goedkope maaltijd verorberen dan ga je daar naartoe. Om de donkere wintermaanden te ontvluchten brengt half Scandinavië de kerstvakantie door in Thailand. Thaise gerechten zijn daardoor populair in Zweden en Noorwegen en behoorlijk wat Noorse en Zweedse mannen slaan in Thailand aan vrouw aan de haak die vervolgens in Zweden of Noorwegen een snackbarachtig Thais restaurantje begint.

Het Thaise eten was eenvoudiger dan wat je bij ons in een Thais restaurant meestal krijgt opgediend, maar het smaakte prima. Dat Noorwegen behoorlijk populair is bij Nederlandse vakantiegangers merkten we niet alleen toen we vanaf de kade in Bergen een aantal keren door Nederlanders werden begroet. In het staafkerkje zaten ook een aantal Nederlanders, in Sogndal maakte een Nederlands echtpaar vanaf de kade een praatje met ons en aan de kade in Solvorne werden we begroet door een man uit Twente die met zijn gezin op vakantie was. Aardrijkskunde was blijkbaar niet zijn sterkste punt; hij vroeg verbaasd hoe ons schip hier terecht was gekomen. Feike grapte: "Op een vrachtwagen". De man wist niet dat fjorden in verbinding staan met de zee. Toen we ruim drie uur later in Skjolden

aankwamen ontmoetten we de Tukker met zijn vrouw en zoon weer. Vanuit Skjolden wilden we de volgende dag naar de Ardalfjord varen, de oostelijkste zijfjord van de Hardangerfjord, en dan overnachten in Ardalstangen. Verder landinwaarts, ongeveer 300 kilometer van de Noordzee, konden we niet varen.

's Avonds was het wat gaan regenen en 's morgens spetterde het soms ook, maar 's middags bleef het gelukkig droog. In Ardalstangen meerden we aan in een verenigingshaven. Een praatgraag clublid wees ons op een plekje aan de gastenkade. Noren zijn wat kou betreft meer gewend dan wij, ook als de temperatuur weinig zomers is lopen ze er vaak zeer zomers bij. Deze man stond in een overhemd met korte mouwen terwijl wij dik gekleed waren. Toen het wat begon te regenen nodigde ik hem uit om in de kajuit te komen, maar dat vond hij niet nodig. Hij vertelde dat hij wel het een en ander gewend was omdat hij zijn militaire dienstitijd boven de poolcirkel had doorgebracht. Het viel Feike op dat zijn handen erg warm waren toen hij hem ten afscheid een hand gaf. Ons plan was om vanaf Ardalstangen langzaam richting Flam te varen, een plaatsje aan het eind van de Aurlandsfjord. In Flam kon de trein naar Bergen nemen, van waar over vier dagen zijn vliegtuig naar Nederland zou vertrekken. Toen Feike vertelde dat hij met de trein van Flam naar Bergen wilde reizen, adviseerde de man om ruim van te voren via internet een kaartje te reserveren. Flam is namelijk voor veel passagiers van de grote cruiseschepen in de Sognefjord het punt waarop zij via Bergen aan boord komen of naar huis gegaan. De treinen zitten daarom vaak bomvol met cruise-passagiers en als alle zitplaatsen in de trein bezet zijn worden er geen kaartjes meer verkocht. Bovendien is het eerste stuk van het traject, naar het plaatsje Myrdal, bij veel toeristen zeer populair omdat het te boek staat als een van de spectaculairste en mooiste treinreizen in de wereld. Vanaf Flam gaat de trein tot Myrdal ruim 900 meter omhoog door een fascinerend berglandschap. De man heeft Feike laten zien welke app hij nodig had om een kaartje te kunnen bestellen. Gek genoeg lukte het downloaden niet op Feikes iPhone maar wel op de mijne.

De volgende morgen hebben we onder dezelfde weersomstandigheden als de vorige dag de verste uitloper van de Sognefjord weer verlaten en zijn we westwaarts gevaren, naar Kaupanger. Toen we de mooie baai

waaraan het plaatsje ligt binnenvoeren, begon het te regenen en de volgende ochtend regende het nog steeds, weliswaar niet erg hard, maar aangenaam vaarweer was het niet. Het liefst waren we in Kaupanger gebleven, maar in verband met Feikes terugreis moesten we naar Flam toe. Onderweg heeft hij verschillende keren geprobeerd om via de app en de website van de Noorse spoorwegen een kaartje te reserveren, maar hij werd niet geaccepteerd als gebruiker. Gelukkig lukte het wel telefonisch. De belangrijkste reden om eerst naar Kaupanger te varen was dat we daar het oude staafkerkje wilden bezoeken. Het was zeer de moeite waard, maar we vonden het staafkerkje in Ornes mooier. Daarna hebben we nog het Sognefjord Museum bezocht, waar interessante informatie gegeven werd over de vroegere scheepvaart op de fjord en een aantal oude vissers- en vrachtscheepjes te zien waren.

Voor zijn vertrek wilde Feike nog graag de Naeroyfjord zien, een zijfjord van Aurangfjord. Vanwege zijn uitzonderlijke schoonheid staat die op de werelderfgoedlijst. Voordat we koers zetten naar Flam zijn we daarom eerst deze fjord een eind ingevaren. Het regende helaas licht, maar we vonden de fjord allebei schitterend en hebben dan ook heel wat foto's genomen van spectaculaire watervallen, bijna duizend meter uit het water oprijzende berghellingen en rotsen en besneeuwde bergtoppen. In deze fjord was het ook het drukst. Tijdens onze reis waren we zowel op de Sognefjord als op de zijfjorden nauwelijks een schip tegengekomen, maar hier voeren rondvaartboten en snelle raftboats die van waterval naar waterval scheurden. In Flam vonden we een goed plekje aan een groot ponton dat bij een hotel-restaurant hoorde. Kort nadat wij aangemeerd waren, kwam er een groot cruiseschip van een Chinese rederij de Aurangfjord binnenvaren.

De volgende morgen zat de vaarvakantie van Feike er weer op. De bedoeling was dat er een andere vriend zou opstappen, maar die moest om medische redenen helaas af moest zien van de reis door de Noorse wateren. Nadat Feike en ik bij het perron afscheid hadden genomen, was ik dus weer alleen. Ik ben het gewend en vind het solovaren volstrekt geen probleem, maar samen dingen delen is heel leuk, dat had ik tijdens Feikes aanwezigheid wel gemerkt. Na zijn vertrek heb ik het schip weer aangepast aan mijn eenpersoonshuishouden. De weersomstandigheden hiel-

pen behoorlijk mee. Het was weliswaar fris, maar voor het eerst sinds weken scheen de zon uitbundig en konden alle behoorlijk vochtig geworden bootkussens eens lekker luchten en kon ik de was bui

Aangemeerd aan de gastensteiger van Flam, waar net een cruiseschip . vol met Chinezen is aangemeerd.

ten hangen. In Flam wemelde het van de toeristen, vooral Chinezen, die in de souvenirwinkels verleid werden tot het kopen van Noorse shawls en truien, vikinghelmen en vikingdrinkbekers, “made in China”. Het restaurant bij de jachthaven had blijkbaar een goede deal met de cruisereederij want voortdurend werden er groepen Chinezen onder leiding van een gids met een vlaggetje naartoe geleid.

Nadat ik flink had geproviandeerd en de was had binnen gehaald, heb ik bij de toeristeninfo een kaart met fiets- en wandelroutes gehaald en mijn vouwfietsje uitgeklast. Vlak naast de spoorlijn van Flam naar Myrdal liep een weg die goed befietsbaar was en ik besloot om het spectaculaire berg-

landschap dat Feike vanuit de trein had gezien vanaf mijn fietsje te bewonderen. Ik heb er bepaald geen spijt van. Erg snel ging het niet omdat de weg voortdurend steeg en ik vaak ben afgestapt om een foto te maken en even te genieten van het voortdurend wisselende, spectaculaire uitzicht, maar echt zwaar was het nergens. Ik was graag helemaal doorgefietst naar Myrdal, maar toen ik bij een stationnetje kwam dat 343 meter boven zeeniveau lag, begon het een beetje te regenen. Omdat het ook steeds kouder werd, vond ik het welletjes. De afdaling ging uiteraard heel wat sneller en toen ik weer bij de boot was kon ik terugkijken op een van de mooiste fietstochten die ik ooit had gemaakt. Mijn handen waren door het afdalen zo koud geworden dat ik ze nauwelijks meer kon bewegen. Fietsen maakt hongerig en veel zin om te koken had ik niet, dus ik heb mezelf in het restaurant bij de jachthaven getrakteerd op een lekkere Noorse vissoep.

's Nachts was het behoorlijk fris, maar toen ik opstond scheen de zon en met een jas aan kon ik buiten ontbijten. Toen ik naar de bergen rondom de fjord keek zag ik tot mijn verbazing dat de hellingen wit waren. Sneeuw, en dat op 11 augustus! Na een uurtje was alles gesmolten. Aan het eind van de morgen ben ik uit Flam vertrokken. Samen met Feike had ik bij regenachtig weer de Naeroyfjord bewonderd, nu had ik de kans om het werelderfgoed ook bij zonnig weer te zien. Mijn bedoeling was om de fjord helemaal door te varen en dan te overnachten in Gudvangen. Net als alle voorgaande dagen was er niet of nauwelijks wind en werd het dus weer een motordag. In de zon was de temperatuur aangenaam en totdat er een klein beetje tegenwind kwam heb ik zittend tegen de mast weer de water-vallen, besneeuwde bergtoppen en spectaculaire rotsen en berghellingen bewonderd. Schitterend!

Zoals ik al eerder heb geschreven is de navigatie in de fjorden in het algemeen zeer eenvoudig. Scheepvaart is er nauwelijks, je hoeft er niet uit te kijken voor vissersboeitjes en de kans dat je op een rots loopt is miniem omdat het er tot vlakbij de steil oplopende oevers meestal zeer diep is, soms nog wel honderd meter. De Naeroyfjord is daarop een beetje een uitzondering. Een paar mijl voor het eind liggen ondieptes waar je met een wijde boog omheen moet. Ze zijn goed gemarkeerd met bakens. Toen ik één van de bakens bij de laatste ondiepte was gepasseerd en bezig was om een paar foto's te nemen van een idyllisch dorpje langs de groene

oever, had ik niet in de gaten dat er nog een baken kwam. Het zat precies in mijn dode hoek en ik schampte er net langs. Tussen de scheren zou het me waarschijnlijk niet zijn overkomen, daar moet je voortdurend alert zijn, maar in de fjorden ben je wat zorgelozer en gaat alle aandacht snel naar al het moois om je heen.

Naeroyfjord. Tijdens het fotograferen van dit stukje 'werelderfgoed' had ik niet in de gaten dat er vlakvoor de boot een baken stond.

Het vinden van een goede ligplaats in Gudvangen leek eenvoudig, maar had toch wat voeten in de aarde. In mijn havenhandboek stond dat er een haventje met boxen was waar aan de kop van de steiger twee passanten konden liggen. Maar op die plek lagen twee speedbootjes. Er was echter ook een mooi, gloednieuw ponton dat eruit zag als een passantenligplaats. Aan beide kanten kon een boot liggen. Ik meerde er dus aan, blij dat ik dit goede plekje gevonden had. Na mij kwam er aan de andere kant van het ponton een Engels jacht liggen dat ook al in Flam en Kaupanger mijn buurschip was geweest. Waar ik lag was het 6 meter diep, maar waar de Engelsen lagen was het veel ondieper en daarom ging de eigenaar even de

wal op om bij een kajakverhuurbedrijf te vragen hoe diep het er bij laag water zou zijn. Daar zei men dat hij er gerust kon blijven liggen. Toen ik ook de wal op ging zag ik dat er bij de brug naar het ponton een bord stond met reclame voor een rondvaartboot. Ik vertrouwde het niet en begon te vermoeden dat het ponton geen gastenligplaats was, maar de ligplaats voor de rondvaartboot. Ik besloot daarom om terug te gaan naar de boot. Toen ik ernaartoe liep zag ik twee rondvaartboten die recht op het ponton afvoeren. Een bemanningslid gebaarde dat het schip daar aan wilde leggen en ik dus snel weg moest. Ik heb snel de motor gestart en de lijnen los gegooid. In het speedbotenhaventje was een box vrij en daar ben ik direct naartoe gevaren. Het was wel een beetje behelpen want mijn schip was net te breed om er helemaal in te kunnen, het achterschip stak een eind de box uit. Door stootwillen tussen de vingersteigertjes en mijn vrijboord te proppen probeerde ik zoveel mogelijk te voorkomen dat er krasen op de huid van mijn schip kwamen. Gelukkig waren de randen van de vingersteigertjes niet van metaal maar van plastic.

Eén van de rondvaartboten kon nu aanmeren, maar de andere niet, want de Engelsen waren niet aan boord. Toen de rondvaartboot een aantal waarschuwingsstoten had gegeven kwamen ze in paniek aanrennen. Ze voeren zo snel mogelijk weg, naar een kade een stukje verderop. Aanmeren in een van de boxen in het haventje leek niet mogelijk omdat hun schip daar te breed voor was. Toen ik over de steiger liep zag ik echter dat er één vrije box was die een stuk breder was dan alle andere. Ik ben daarom naar de Engelsen toe gegaan om hun daarop te attenderen. Ze waren er blij mee want de kade waar zij lagen bleek ook gereserveerd te zijn voor rondvaartboten.

De volgende morgen was het helaas weer afgelopen met het mooie weer. 's Nachts ging het regenen en de volgende morgen regende het nog steeds. Omdat de buienradar aangaf dat er de hele dag en ook de dag erna nog veel neerslag zou vallen, ben ik twee dagen in Gudvangen gebleven. Toen ik opstond waren de Engelsen ondanks de regen al vertrokken. In de box waarin zij gelegen hadden liep ik niet de kans dat de huid van mijn schip door de aanraking met de vingersteigertjes zou beschadigen en ik ben daarom daarin gaan liggen. Mijn elektriciteitskabel was gelukkig net lang genoeg om in te kunnen pluggen in de elektriciteitskast op de wal. Elektriciteit had ik hard nodig voor mijn kacheltje, want

behalve nat was het ook heel koud, niet meer dan een graadje of tien. Ieder nadeel heeft ook weer zijn voordeel want ik had lekker de tijd om een begin te maken met mijn volgende reisverslag en het uitzicht vanaf de boot was ondanks de regen schitterend. Als ik vanuit de kajuitgang omhoog keek had zag ik ver boven me vijf watervallen, waaronder een heel grote die tonnen water vanaf het bergplateau naar beneden stortte. Proviand en brandstof kon ik inslaan bij een tankstation annex supermarkt tweehonderd meter verderop, en ik kon daar ook douchen en naar het toilet gaan. Verder stelde Gudvangen niets voor, het was niet veel meer dan een grote parkeerplaats waar busladingen Chinezen gedropt werden voor een fjordrondvaart en het bezoeken van een grote souvenirwinkel annex restaurant.

Na twee regendagen kon ik weer buiten ontbijten en zo nu en dan liet de zon zich even zien. In de loop van de morgen kwam er een Noor langs de boot die vertelde dat de gebruiker van de box over een paar uur terug zou komen. Ik moest dus de box vrijmaken, maar dat was ik al van plan. Mijn bedoeling was om naar Balestrand te varen, een oud vakantieplaatsje een stuk westwaarts aan de Sognefjord. Feike en ik waren er op weg naar Mundal langs gevaren maar hadden het niet bezocht. Hoewel de kans op regen volgens de buienradar miniem was, viel er in de Naeröyfjord toch zo nu en dan wat regen, maar ik heb desondanks weer genoten van al het moois om me heen. Ik vermoedde dat er op de ruim 5 kilometer brede Sognefjord veel minder stijgingsbewolking zou zijn dan tussen de steile bergwanden van de nauwe Naeröyfjord en dat was ook zo. De bewolking was er veel dunner en er waren veel meer opklaringen. Er stond ook meer wind, helaas pal tegen. Vanaf Gudvangen had ik op de motor gevaren, maar een mijltje of vijf voor Balestrand kon ik het grootzeil hijsen en de genua uitrollen. Hoog aan de wind zeilend voer ik ruim 6 knopen. Om snel te kunnen reageren op harde windvlagen en valwinden heb ik zelf gestuurd. Helaas viel de wind een mijltje voor Balestrand bijna helemaal weg. Ik vond snel een plekje aan een redelijk beschutte kade. Het weer was zomers geworden en tijdens het avondeten kon ik buiten genieten van een magnifiek uitzicht op de ruim 1500 meter hoge, besneeuwde toppen. Vanaf de kade werd ik verschillende keren aangesproken door buitenlandse toeristen onder wie opvallend veel Spanjaarden.

Balestrand is een mooi oud vakantieplaatsje met een schitterend, enorm groot, zeer goed geconserveerd, uit 1877 daterend houten hotel, waar de Duitse keizer Wilhelm II iedere zomer verbleef. Hij logeerde er ook toen de Eerste Wereldoorlog uitbrak. 's Avonds heb ik een wandelingetje door de hoteltuin langs het water gemaakt en de volgende morgen heb ik een fietstochtje gemaakt langs de fjord. Er stonden een aantal mooie, zeer goed geconserveerde houten villa's. Ook waren er twee grafheuvels uit de vikingtijd. Keizer Wilhelm, die een groot liefhebber was van de Noordse mythologie, heeft er een standbeeld had laten oprichten voor de Noorse koning Bele, die hier begraven zou liggen.

's Middags ben ik de Sognefjord weer opgevaren. Toen ik wegvoer uit Balestrand was het fraai zomerweer. De zon scheen volop, wind stond er nauwelijks en de temperatuur was aangenaam. Terwijl ik de motor en de stuurautomaat het werk liet doen wilde ik vanaf mijn favoriete plekje tegen de mast lekker genieten van het mooie uitzicht. Toen ik een stuk vooruit keek zag ik echter dat er een stuk verder schuimkoppen stonden. In het windveld werd het een stuk frisser. Achter de buiskap was het goed uit te houden, maar voor een korte broek was het te koud. Voor het eerst sinds weken kwam er weer buiswater op het voordek. Mijn bestemming was de Finnafjord, de kleine, fantastisch mooie zijfjord waar Feike en ik een week ervoor diep van onder de indruk waren. Toen was het grijs weer, nu scheen de zon volop en waren er nauwelijks wolken. In de inham waar de fjord uitmondt stond gelukkig veel minder wind en in de Finnafjord zelf was het windstil. De immense bergwanden met de sneeuw erboven spiegelde zich in het water en de grillige bergtoppen die tijdens het eerste bezoek vaak in de wolken zaten, staken nu haarscherp af tegen de staalblauwe hemel. Ik was weer diep onder de indruk van deze pracht en als je me vraagt wat ik de absolute topper vind, de tien keer grotere Naeröyfjord, die algemeen als de mooiste fjord van Noorwegen wordt beschouwd, of deze fjord, dan kies ik voor de laatste.

In de Norwegian Cruising Guide wordt de Finnafjord 'duister' genoemd. Niet ten onrechte, toen ik rond half vier aanmeerde aan de pontons, die aan de zuidwestkant van de fjord lagen, stond daar al geen zon meer. Nu werden de rotswanden aan de oostzijde nog helemaal door de zon beschenen, maar in de wintermaanden ligt de hele fjord permanent in de schaduw. Ik was weer de enige bezoeker, de drie huizen op de helling

stonden er verlaten bij en ik vroeg me af wat ik zou moeten doen als me iets zou overkomen. Zowel mijn telefoon als mijn internetmodem gaven de melding “no service” en van de marifoon hoefde ik tussen deze meer dan duizend meter hoge bergen ook niet veel te verwachten. Bij de ingang van de fjord stond wel een bewoonde boerderij, maar ik kon me niet voorstellen dat er langs de steile bergwanden een pad heen zou kunnen lopen, hoogstwaarschijnlijk was de plek waar ik lag alleen per boot bereikbaar. Ik bevond me dus echt in “the middle of nowhere”, een vreemd gevoel voor een inwoner van een land waar het geluid van de snelweg nooit ver weg is. Hier was alleen het geruis te horen van watervalletjes en het bergbeekje dat vlak bij de boot uitmondde. Omdat het veel leek op het geruis van de Noordzeebranding, klonk het me vertrouwd in de oren.

De volgende morgen heb ik nog even overwogen om me weer in het fjordwater op te frissen, maar precies bij het zwemtrapje zwom een enorme boterkwal met meterslange gifdraden. Gek genoeg werd het beest omzwermd door een grote school visjes. Eén was er zo onverstandig om zich tussen de draden te wagen en werd in verlamde toestand naar binnen gezogen. Alhoewel ik toch een net even te grote prooi zou zijn, ben ik maar niet het water in gegaan. Blijkbaar had het dier zich met veel succes voortgeplant, want ik zag verderop nog een heleboel kleine boterkwallen. Na een stevig ontbijt buiten in het zonnetje ben ik deze schitterende fjord weer uitgevaren, onderweg nog wat foto's schietend van de immense rotsen en berghellingen die beschenen werden door de ochtendzon. Omdat ik verwachtte dat ik de komende dagen weer de motor nodig zou hebben, heb ik eerst nog even het motoroliepeil gecontroleerd en de olie wat bijgevuld.

Op de Sognefjord stond inderdaad niet of nauwelijks wind en met de motor op driekwart vermogen ben ik westwaarts gevaren. Het was een schitterende, zonovergoten dag en zittend op het voordek met mijn rug tegen de mast en een boek onder handbereik heb ik genoten van het uitzicht op de bergen aan weerszijden van de fjord. Het was aanvankelijk mijn bedoeling om naar de Fuglsetfjord te varen en daar weer aan te meren aan de kade voor de supermarkt in Bjordal, maar vanwege de sterke ebstroom van ruim anderhalve knoop ging de reis veel sneller dan ik verwacht had. Toen ik om een uur of drie al bij de ingang van de fjord was, besloot ik lekker te profiteren van deze meevaller en in één ruk door te varen naar Leirvik i

Sogn, vlakbij de ingang van de Sognefjord. Toen ik er arriveerde zag het schitterende baaitje waarin de jachthaven ligt er heel wat fleuriger uit dan toen Feike en ik er ruim twee weken eerder aanlegden in de stromende regen. Ik kon weer lekker buiten van mijn avondmaal genieten.

Op grond van de hoge barometerstand verwachtte ik dat de zon de volgende dag weer overvloedig zou schijnen, maar dat viel tegen. Toen ik opstond was het tamelijk grijs en dreven er wolken voor de berghellingen. Koud was het niet en toen ik buiten zat te ontbijten brak de zon door. Op de fjord zag ik echter een langgerekte, lage, door de zon beschenen wolk liggen waar de toppen van de bergen aan de zuidoever nog net boven uitstaken. De wolk lag op het water, dus op de Sognefjord mistte het. Ik verwachtte echter niet dat het ook zou misten in het scherengebied ten zuiden van de fjord, waar ik naartoe wilde. Nadat ik mijn brandstoftank helemaal vol had gegooid ben ik de Sognefjord dwars overgestoken. Het zicht viel reuze mee, de mist was overgegaan in laaghangende bewolking, maar de grillige bergen aan de noordkant van de monding van de fjord waren helaas niet te zien.

Na ruim een uur passeerde ik het vuurtorentje waar de Sognefjord eindigt en de brede Sognesjö begint, en een half uur later draaide ik zuidwaarts het vaarwater in tussen een paar grote eilanden. Daarna kwam ik in een schitterend scherengebied. Het was duidelijk te zien dat de herfst hier ruim een maand eerder begint dan bij ons. De heide op rotsen begon te bloeien en de bladeren van loofbomen hadden al herfstkleuren. Mijn bestemming was Skjerjehamn, een haventje waar Feike en ik op de heenreis voorbij waren gevaren. Tijdens de hele tocht bleef het bewolkt en wat nevelig, maar dat ging gelukkig niet ten koste van het uitzicht op de schitterende scheren. Het was net warm genoeg om weer buiten te kunnen eten, maar wat later op de avond begon het heel licht te motten en heb ik de kajuit opgezocht.

Skjerjehamn is een ontzettend leuk, beschut haventje. Aan de ene kant had ik een mooi uitzicht op de scheren en aan de andere kant stond een schitterende, houten, 19-eeuwse villa. Toen ik er even een kijkje ging nemen stond de deur open en bleek de villa toegankelijk te zijn voor bezoekers. Al het oorspronkelijke meubilair stond er nog. Je kon er overnachten, maar dan moest je wel de hele villa huren. Naast de haven stond ook een

voormalige visloods die heel smaakvol was omgebouwd was tot een galerie annex café-hotel-restaurant en conferentieoord.

De volgende morgen was het nog steeds grijs weer, maar het zag er wat lichter uit en het was gelukkig ook veel helderder, zodat de hoge bergen in het binnenland goed waren te zien. Wind stond er nauwelijks. Ik wilde proberen om in een ruk naar Bergen te varen. In het zuidoosten was boven de horizon een gelige band te zien die me de hoop gaf dat het zou gaan opklaren. In de loop van de middag kwam de band inderdaad mijn kant op en was de zon weer terug. Het werd een schitterende namiddag en avond en ik heb genoten van het natuurschoon en de afwisseling; brede en nauwe vaarwaters wisselden elkaar voortdurend af. Bij een nauw stuk was het even spannend omdat er een werkvaartuig op me inliep en op een ander nauw stukje waar bovendien erg veel stroom stond, kwamen plotseling twee snelle catamaranveerboten om de hoek. Langs de oever stond "Sakte fart" en daar hielden ze zich goed aan, hoewel ze toch nog behoorlijk hoge golven maakten.

Behalve met het weer had ik ook veel geluk met de stroom. Het hele stuk had ik een flinke stroom in de rug en om een uur of zeven kwam Bergen al in zicht. Er kwam toen ook wat wind en ik heb nog een uurtje gezeild. Rond achten meerde ik aan in de oude stadshaven van Bergen, langs een verwaarloosd Noors zeiljacht dat zo te zien al geruime tijd door de vogels als openbaar toilet werd gebruikt. Ik lag weer op hetzelfde plekje als het jaar ervoor, helemaal in de hoek van de haven, vlak naast de vismarkt, midden in het gezellige stadse gewoel. Groter kon de tegenstelling met de totaal verlaten Finnafjord waar ik vier dagen ervoor had gelegen, niet zijn. De volgende dag heb ik hoofdzakelijk besteed aan het voltooien van mijn reisverslag voor het thuisfront en het draaien van een paar wasjes. Omdat het mooi weer was kon alles prima drogen.

Rond de middag kreeg ik burens. Naast me kwam een motorkruiser liggen met een Noorse man en een vrouw van Filipijnse afkomst aan boord. De buurman nestelde zich op het achterdek met een drankje en nodigde mij uit om er eentje mee te drinken. Ik wilde eerst mijn verslag afmaken en moest zo nu en dan ook even naar de wasmachine en de droger, dus ik zei dat ik graag wat wilde drinken, maar nu nog niet. Blijkbaar had de buurman grote behoefte aan een drinkmaatje want iedere keer als hij me zag

riep hij dat het nu toch wel hoog tijd werd om iets te drinken. Op een gegeven moment stapte hij aan boord en zette hij een drankje in de kuip. Het zag er uit als priklimonade, maar er zat een hoop alcohol in. Het bleek een soort Sprite te zijn met een flinke scheut whisky. Ik zei dat ik 's avonds graag bij hem aan boord kwam, maar dat ik eerst naar een openluchtconcert wilde en ook nog wilde eten. Net als het jaar ervoor werd het concert gegeven door het Bergens Symfonie Orkest en vond het weer plaats op het centrale plein in de stad, nog geen tweehonderd meter van de boot onder dezelfde zomerse omstandigheden. Het was weer leuk om het Bergens Symfonie Orkest te zien spelen, maar de muziek, allemaal filmmuziek uit o.a. Harry Potter en Star Wars, sprak me wat minder aan.

Na het concert ben ik bij de burens aan boord gestapt. Ik had er ook nog burens bij gekregen. Langs zij het schip van de buurman lag een motorkruisertje met twee mannen aan boord. Zij waren ook door de buurman uitgenodigd. In het verslag van mijn vorige reis heb ik geschreven dat er behoorlijke verschillen bestaan tussen onze drinkgewoonten en die van onze oosterburens. Een belangrijke overeenkomst tussen het Duitse en het Noorse drinken is dat er bij bijna iedere slok getoast werd. De burens vonden mij maar een langzame drinker. Toen ik vertelde dat ik een groot liefhebber ben van Belgische speciaalbieren en er vaak een paar uur over doe om één glas op te drinken omdat ik van de smaak wil genieten, waren ze stomverbaasd. Alcohol drink je in Scandinavië niet omdat je het lekker vindt, maar om zo snel mogelijk in een goede stemming te komen. Om dat te bespoedigen riep de gastheer een paar keer iets wat voor mij vertaald werd als "bottom up", een teken om de inhoud van het glas in één teug achterover te slaan. Zo te zien waren het behoorlijk ervaren drinkers, alleen de buurman raakte gaandeweg wat aangeschoten. In de loop van de avond werd het gezelschap groter. De vrouwen van de twee mannen en een zwager en schoonzus kwamen ook een glaasje meedrinken. Om half een had ik mijn portie alcohol langzamerhand wel binnen en nam ik afscheid van het vrolijke gezelschap. Ondanks dat de stemming bij de burens steeds beter werd, sliep ik vrij snel in, maar de gasten die in de loop van de avond gekomen waren gingen in de vroege uurtjes weer weg, uiteraard over mijn schip. Omdat ik iedere keer uit mijn slaap werd gehaald als er weer iemand over mijn dek stapte, werd het geen aangename nacht. Uitslapen was er ook niet bij, om 8 uur stampte er weer iemand over het dek.

In de loop van de morgen werd het in de haven steeds drukker. Er meerden steeds meer motorkruisers aan die waarschijnlijk allemaal naar Bergen kwamen voor een alcoholrijke zaterdagavond en - nacht. De burenen waren daarvoor ook naar Bergen gekomen en hadden mij uitgenodigd om ook de volgende avond weer te vieren dat het zomer was. Hoewel ik best nog een dag in Bergen had willen blijven, had ik niet veel zin om weer een onrustige nacht tegemoet te gaan. Ik besloot om tussen de middag te vertrekken richting Leirvik, zo'n veertig mijl naar het zuiden. Voordat ik vertrok, werd ik weer door de burenen uitgenodigd, nu voor een kop koffie. De buurman en zijn vrouw woonden op een eiland ten zuiden van Leirvik. Tijdens de koffie deed de buurman een voorstel dat hij de avond tevoren ook al had gedaan: als ik zondagmiddag zou vertrekken, zou hij me een sleepje geven naar Leirvik. Omdat ik het hele stuk waarschijnlijk de motor nodig had, bespaarde mij dat een hoop brandstof en het was bovendien gezellig om samen te varen. Ik bepaal zowel letterlijk als figuurlijk liever mijn eigen koers en houd er niet van om op sleeptouw genomen te worden, behalve bij motorpech, en bedankte dus vriendelijk voor het sympathieke aanbod.

Mijn schip lag helemaal in de hoek achter in de haven en voor het rijtje waarin mijn schip lag, lag inmiddels een rij van zeven motorboten. Een visverkoopster had me 's morgens al gevraagd hoe ik zou kunnen vertrekken, ik was totaal ingebouwd. Ik vroeg het me ook af, maar toen de buurman zijn voorlijn had losgemaakt en zijn achterlijn achterlangs mijn schip aan het schip naast de wal had vastgemaakt, bleek er toch net genoeg ruimte te zijn om voorzichtig tussen de twee rijen schepen te manoeuvreren naar ruimer water. Nadat ik mijn brandstoftank had vol gegooid nam ik met enige weemoed afscheid van Bergen. Terwijl ik nog wat fotootjes schoot van het schitterende havenfront met de middeleeuwse Hanzehuizen en de groene berg erachter, speelde een muziekkorps op de kade vrolijke marsmuziek. Bergen is een gezellige stad, waar op cultureel gebied en wat betreft stedenschoon veel te genieten valt, maar je kunt er in het weekend beter niet liggen, tenzij je het leuk vindt om met een aantal drinkgrage Noren een nachtje door te halen. Wat ik allemaal heb beleefd op de terugreis van Bergen naar Durgerdam, kun je in de september-Geus lezen.

Jaap van der Harst

